

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВА СТАТИСТИКА» Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>072 Фінанси, банківська справа та страхування</u> Рік навчання: <u>4-й, семестр 8-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Аналізу та аудиту</u> Мова викладання: <u>українська</u>
Лектор курсу	к.і.н., доц. Федоришина Лідія Іванівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>fedoryshyna70@ukr.net</u>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Фінансова статистика» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції - 26 год.; практичні заняття - 24 год., самостійна робота - 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при проходженні практики, подальшому навчанні на другому (магістерському) рівні вищої освіти та фаховій діяльності.

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Фінансова статистика» є однією з ключових дисциплін у підготовці майбутніх фахівців з фінансів, банківської справи та страхування щодо використання кількісних методів і прийомів для дослідження економічних явищ і процесів у фінансовій сфері. Успішне вивчення курсу «Фінансова статистика» та оволодіння здобувачами методикою використання математичних інструментів та статистичних моделей в значній мірі залежить від організації самостійної роботи здобувачів з опрацювання навчального матеріалу з дисципліни.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Фінансової статистики» є здобуття здобувачами систематизованих знань і практичних навичок використання аналітичних інструментів, статистичних моделей для встановлення тенденцій й закономірностей розвитку фінансової сфери як на макро-, так і на макрорівнях, виявлення і кількісної оцінки впливу окремих факторів на явище

чи процес, що досліджується, складання обґрунтованого прогнозу його розвитку стосовно поліпшення економічного становища і вирішення поточних і майбутніх фінансових проблем. Здобувачі повинні сформувати змістовні теоретичні знання і практичні навички з використання кількісних статистичних методів і прийомів для дослідження економічних явищ і процесів у сфері фінансів на макро- та мікро рівнях.

Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями дисципліни є вивчення теоретичних основ фінансової статистики та економіки; оволодіння методиками обробки інформації порівняльного аналізу економічних явищ у галузі фінансів; оволодіння навиками об'єктивного розуміння результатів діяльності; формування критичного мислення при аналізі взаємозв'язків економічних явищ та процесів різних рівнів; прогнозування розвитку фінансів і економіки в цілому.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральними, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро-та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Предмет, метод та завдання фінансової статистики	2	2	10
2	Статистика державного бюджету	4	4	10
3	Статистика грошового обігу	4	4	10
4	Статистика кредиту	4	2	10
5	Статистика ощадної справи	2	2	12
6	Статистика страхування	2	2	12
7	Статистика фінансового стану підприємства	4	4	12
8	Статистика ринку цінних паперів	2	2	12
9	Статистика платіжного балансу	2	2	12
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача ВНАУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та

практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи

№ п/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	50	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами: опрацювання першоджерел)	20	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Виконання індивідуальних творчих завдань (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, есе, рефератів, тез, статей)	15	4 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	15	2 рази на семестр	Тестування
Разом		100		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела

1. Білоцерківський, О. Б. Теорія ймовірностей і математична статистика : текст лекцій. Харків : «Друкарня Мадрид», 2016. 94 с.

2. Горкавий В. К. Статистика: Підручник. Третє вид., переробл. і доповн. Київ: Алерта, 2020. 644 с.

3. Економічна статистика: навч. посіб. за ред. В. М. Соболева ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2017. 386 с

4. Кремень В.М. Фінансова статистика. Навч. посіб. / В.М. Кремень, О.І. Кремень. – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 368 с.

5. Лазебник, Ю. О. Методологічні засади статистичного оцінювання якості зайнятості : монографія. Київ : Інформ.-аналіт. агентство, 2018. 367 с.

6. Митна статистика України: статист. довід. П. В. Пашко [та ін.]; Держ. фіск. служба України, Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь : Ун-т держ. фіск. служби України, 2017. 422 с.

7. Підгорний, А. З. Міжнародна статистика : навч. посіб. Одеса : ОНЕУ, 2018. 160 с.

8. Рябикіна, Н.І. Загальна теорія статистики: навч. посіб. Держ. ВНЗ "Криворіз. нац. ун-т". Кривий Ріг : Чернявський Д. О., 2017. 297 с.

9. Соціальні індикатори рівня життя населення України [Текст] : стат. зб. Держ. служба статистики України. Київ : Август Трейд, 2018. 176 с.

10. Статистика. Конспект лекцій: навч. посіб. Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Екон. ф-т, Каф. упр. персоналом та економіки праці ; О. В. Рарок [уклад.]. Кам'янець-Подільський : Сисин Я. І. [вид.], 2017. 201 с.

Додаткові джерела

1. Закон України «Про державну статистику» від 13.07.2000 № 1922/III.

2. Закон України «Про страхування» від 07.03.1996 № 85/96-ВР.

3. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2006 № 3480-IV.

4. Базилевич В.Д., Базилевич К.С. Страхова справа.К.: Товариство "Знання", КОО, 2007.216с.

5. Базилевич В. Д. Державні фінанси. Навч. посібник / В. Д. Базилевич, Л. О. Баластрик. – К. : Атіка, 2002. – 368 с.

6. Булашев С. В. Статистика для трейдерів / С. В. Булашев. – М. : Компания Спутник+, 2003. – 245 с.

7. Василенко О. А. Математично-статистичні методи аналізу у прикладних дослідженнях : навч. посіб. / О. А. Василенко, І. А. Сенча. – Одеса : ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2011. – 166 с.

8. Кобилинська, Т.В. Напрями статистичного аналізу^[1] та формування системи показників екологічних наслідків, зумовлених діяльністю сільськогосподарських підприємств. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2018. Вип. 1 (39). С. 54-59

9. Ціщик, Р.В., Котис Н.В. Статистичний аналіз структури та тенденцій розвитку логістичного ринку Ккраїни. Проблеми системного підходу в економіці. Вип. № 3(65), 2018. С. 54–59.

10. Федоришина Л.І. Витоки розвитку економічного аналізу. Причорноморські економічні студії. Науковий журнал. 2016. Випуск 11. С. 234-239.

11. Aleskerova Yuliia, Fedoryshyna Lidiia Analysis of investment activities of enterprises of Ukraine Economic system development trends: the experience of countries of Eastern Europe and prospects of Ukraine: monograph / edited by authors. – Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2018. P.1-17.

12. Davydenko N., Dibrova A., Onishko S. Fedoryshyna L. The influence of the gross regional product on the financial potential of the region. Journal of Optimization in Industrial Engineering Vol.14, Issue 1, Winter & Spring 2021, 177-181 DOI: 10.22094/JOIE.2020.677843 http://www.qjie.ir/article_677843.html

13. Petrychenko V., Likhochvor V., Voronetska I., Fedoryshyna L.,

Petrychenko I. High protein feed market: current trends and prospects for Ukraine. Financial and credit activities: Problems of theory and practice. 2021. № 1 (36) P. 369-358. ISSN 2306-4994 (print); ISSN 2310-8770 (online) <http://fkd.org.ua/article/view/2279988>.

14. Fedoryshyna L. ANALYSIS OF FINANCIAL CONTROL AT ENTERPRISE Znanstvena misel journal. Slovenia. №34/2019. ISSN 3124-1123 VOL.2 P.53-58.

15. Cheremisina S., Rossokha V., Petrychenko O., Fedoryshyna L., Dobrianska N. The cost of formation and problems of effective realization of labor potential in Ukraine. Naukovyi visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu. 2022. № 2 (188). P 159-165. DOI: <https://doi.org/10.33271/nvngu/2022-2/159>.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.nssmc.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Міністерства фінансів. URL: <http://www.minfint.gov.ua>
6. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org>
7. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-financial>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
2	Участь у роботі на практичних заняттях	5
3	Виконання домашніх завдань	5
4	Виконання контрольних робіт, тестування	5
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	10
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5

7	Участь у роботі на практичних заняттях	5
8	Виконання домашніх завдань	5
9	Виконання контрольних робіт, тестування	5
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	10
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	зараховано
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	зараховано
35-59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни